

גשר לקשר

פרשת נשא

אחד מנושאי פרשת נשא הוא פרשת הנזיר. הנזיר הוא אדם הרוצה להתקדש מעבר לחובתו הבסיסית. בנזירות קיימים שלושה איסורים מרכזיים: איסור שתיית יין וכל הבא מן הענבים, איסור תגלחת ותספורת ואיסור טומאה למת. אך יתכן מקרה בלתי צפוי כפי שנאמר:

"וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פְּתָאִים וְטָמְא רֹאשׁ נָזִיר וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם טָהַרְתּוּ בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְגִלַּחְתֶּם" (במדבר ו, ט)

הביטוי - לפתע פתאום

מקור הביטוי - ספר במדבר פרק ו' פסוק ט'

הביטוי בהקשר לפרשה-על פי האברבנאל הנזיר חטא כשלא נזהר ונטמא למת. למרות שהמקרה היה "בפתע פתאום" הוא נענש בהפסקת נזירותו ובהבאת קורבן כיוון שהיה עליו "להיזהר על זה יותר".

הרש"ר הירש מבדיל בין המילה "פתע" למילה "פתאום":

"פתע" - מציין מצב בו האדם נמצא במצב של חוסר דאגה, שאננות ולא עולה בדעתו שמשוהו יכול לקרות למרות שעקרונית יכול היה לחזות מראש מה שיקרה. כאשר קורה מקרה - הוא מופתע מן העיתוי והאירוע למרות שיכול היה לחזות אותם מראש. הוא מקביל אפוא לשוגג.

"פתאום" - מציין את התרחשותו של אירוע בלתי צפוי, שאי אפשר לחזות אותו מראש ושהיה מחוץ לכל ציפייה סבירה. הבינה האנושית היתה כלפיו בבחינת "פת", והאנשים בבחינת "פתאיים", הם לא התכוונו לקראתו.

מוסיף הרש"ר הירש שהנזיר הוא כמו מלך הנושא נזר על ראשו המראה את גודל מעלתו ורוממותו. לכן עליו להיות עירני, להזהר ולהקפיד לא לעבור על האסור עליו כנזיר בשני המצבים - ב"פתע" וב"פתאום".

הביטוי בשפה העברית - המילה פתאום מציינת אירוע שהאדם אינו מוכן לקראתו לדוגמא: בעיצומה של מסיבת יום ההולדת נכנס אבא לפתע פתאום והגיש לי מתנה מיוחדת.

יש אומרים שהמילה פתאום היא וריאציה על השורש פתע, בחילוף ע-א. לפי זה, המילה מדגישה את התוצאה - תחושת ההפתעה שמכה באדם לאחר שקרה לו אירוע שלא התכוון לקראתו.

ולענייני דיומא:

1. **גשר למחוז** - השבוע נתארח במנח"י בהובלת אורית רוזמן. בבית הספר התורני מדעי ממ"ד ב' גילה ההורים הוזמנו לערב שיא סביב הספר השלם שאותו קראו תלמידי הכיתה. בבית הספר דרור כל תלמיד בחר להציג תוצר כתיבה שאהב בתערוכת הקציר (לכבוד חג השבועות).
2. **כנס קיץ** - בקרוב תפורסם התוכנית המלאה. רצ"ב פירוט מושב הבוקר המיועד לרכוזות ומדריכות העברית.
3. **השתלמויות בחינוך הלשוני תשע"ה** - השבוע נפתח להרשמה המתווה להתפתחות מקצועית. רצ"ב פרטים אודות ההשתלמויות בחינוך הלשוני בכלל ובחמ"ד בפרט. לפרטים נוספים ניתן לפנות למנחות המחוזיות.
4. **סרטון שבועות** - איך הוגים את השם נעמי? מה צורות היחיד של **דיברות**? השם **בועז** - במלעיל או במלרע? מה פירוש הניב **כפה עליו הר כגיגית**? תלמידי ישראל במשאל רחוב משעשע בנושא שבועות והשפה העברית. לצפייה בסרטון ולדף העבודה המלווה - לחצו [כאן](#). כותב, מפתח ומראיין: ירעם נתניהו, מטח

שבת שלום,

שלכן,

יעל נדלר

yaelna@education.gov.il

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
כ
ל
מ
נ
ס